

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:08-692/5
Podgorica, 8. maj 2014. godine

Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. aprila 2014. godine, razmotrila je Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 135 stav 2 Zakona o Državnom tužilaštvu („Službeni list RCG“, broj 69/03 i „Službeni list CG“, br. 40/08, 73/10, 39/12 i 46/13), koju je dostavio Ustavni sud Crne Gore.
S tim u vezi Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

U inicijativi za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti se, u bitnom, ističe da je član 135i stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom tužilaštvu nesaglasan sa članom 135 stav 5 Ustava Crne Gore, navodeći da je novelama Zakona o državnom tužilaštvu iz 2013. godine, saglasno Amandmanu X na Ustav, uvedena distinkcija, terminološko razlikovanje „rukovodioca državnih tužilaštava“ od „državnih tužilaca“, kao i da su sad svi dosadašnji zamjenici preimenovani u „državne tužioce“. Podnosioci inicijative smatraju da osporenom odredbom Zakona o Državnom tužilaštvu nije mogla biti propisana obaveza izbora državnih tužilaca, s obzirom da je funkcija državnih tužilaca (dosadašnjih zamjenika državnih tužilaca) stalna.

Članom 135i stav 2 Zakona o Državnom tužilaštvu propisano je da će se izbor državnih tužilaca, u skladu sa ovim zakonom, izvršiti u roku od šest mjeseci od dana izbora Tužilačkog savjeta.

Smatramo da podnijeta inicijativa nije prihvatljiva.

S obzirom da se radi o prelaznoj odredbi zakona, koja je u direktnoj vezi sa ustavnim promjenama koje se odnose na Državno tužilaštvo, ukazujemo na sljedeće:

Amandmanom III na Ustav propisano je da Skupština bira i razrješava Vrhovnog državnog tužioca. Amandmanom IV je propisano da Skupština bira i razrješava Vrhovnog državnog tužioca u prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tropetinskom većinom svih poslanika, najranije nakon mjesec dana. U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta.

Amandmanom X propisano je da poslove Državnog tužilaštva vrše rukovodioci državnih tužilaštava i državni tužioci. Vrhovni državni tužilac i rukovodioci državnih tužilaštava biraju se na vrijeme od pet godina. Funkcija državnog tužioca je stalna. Lice koje se prvi put bira za državnog tužioca bira se na vrijeme od četiri godine.

Tužilački savjet utvrđuje predlog za izbor Vrhovnog državnog tužioca (Amandman XI stav 4 tačka 1). Tužilački savjet bira i razrješava rukovodioce državnih tužilaštava i državne tužioce (Amandman XI stav 4 tačka 2). Sastav, izbor, mandat, organizacija i način rada Tužilačkog savjeta uređuju se zakonom (Amandman XI stav 3).

Imajući u vidu značajne novine koje su propisane Amandmanima na Ustav u odnosu na Državno tužilaštvo, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom tužilaštvu izmijenjene su odredbe u pogledu vršenja poslova od strane državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava.

Naime, prema ranije važećim odredbama Ustava koje su uređivale državno tužilaštvo, bilo je propisano da poslove državnog tužilaštva vrše državni tužioci i da državni tužilac može imati jednog ili više zamjenika. Državne tužioce je imenovala Skupština na mandat od pet godina, a zamjenike državnih tužilaca je imenovao Tužilački savjet na stalnu funkciju, sa izuzetkom zamjenika osnovnih tužilaca koji su se prvi put imenovali na tri godine, što je bilo propisano Zakonom o državnom tužilaštvu. Dakle, mandat državnog tužioca bio je određen Ustavom, a zamjenika zakonom. Takođe, treba naglasiti i da je Tužilački savjet birala Skupština na mandat od četiri godine.

Amandmanima nije izmijenjen samo naziv funkcija u Državnom tužilaštvu, već je došlo do značajnih promjena u pogledu postupka izbora, organa nadležnog za izbor i ovlašćenja i poslova rukovodilaca državnih tužilaštava i državnih tužilaca, tako da se ne može govoriti o kontinuitetu u odnosu na prethodne odredbe Ustava.

Prema Amandmanu XI Tužilački savjet bira i razrješava rukovodioce državnih tužilaštava i državne tužioce. Tužilački savjet više ne bira Skupština, već je Amandmanima na Ustav propisano da se sastav, izbor i mandat Tužilačkog savjeta uređuje zakonom. U skladu sa navedenim zakonom propisan je sastav Tužilačkog savjeta koji čine: Vrhovni državni tužilac, kao predsjednik; pet članova iz reda državnih tužilaca koje bira i razrješava Konferencija državnih tužilaca u okviru kojeg broja jedno mjesto je za člana iz reda državnih tužilaca u osnovnim državnim tužilaštvima; četiri ugledna pravnik koji bira i razrješava Skupština na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine i predstavnik Ministarstva pravde koga imenuje ministar pravde iz reda zaposlenih. Sastav Tužilačkog savjeta proglašava Predsjednik države i mandat mu je četiri godine.

Nadalje, Amandanom X propisano je da poslove državnog tužilaštva vrše državni tužioci i rukovodioci državnih tužilaštava, čime se stavlja ravan između rukovodioca i državnog tužioca u pogledu osnovnih poslova državnog tužilaštva, tj. gonjenja učinilaca krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti, tako da se jača samostanost državnih tužilaca u odnosu na dosadašnju ulogu i poziciju zamjenika državnih tužilaca koji su sve poslove obavjali u skladu sa ovlašćenjima, uputstvima i nadzorom državnog tužioca. Takođe, Amandmanima na Ustav je propisano da se državni tužioci sada biraju, a ne imenuju i da ih bira Tužilački savjet na stalnu funkciju, osim ako se ne biraju prvi put kad se biraju na vrijeme od četiri godine.

Ovakve promjene koje su predviđene Amandmanima na Ustav zahtijevale su da se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom tužilaštvu, u prelaznim odredbama, propišu rokovi za sprovođenje postupka izbora državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u svim državnim tužilaštvima u Crnoj Gori, jer nije riječ samo o terminološkim izmjenama koje bi podrazumijevale da se dosadašnji zamjenici državnih tužilaca nazovu državni tužioci, a dosadašnji državni tužioci rukovodiocima državnih tužilaštava. Naime, kao što je prethodno navedeno, zamjenici državnih tužilaca su imali drugačiji stepen odgovornosti i samostalnosti u radu u odnosu na državnog

tužioca, čiji su bili zamjenici i, kao takvi, bili su lica koja su imenovana, za razliku od sada važećeg ustavnog određenja položaja državnih tužilaca koji su izabrana lica i koji su, u odnosu na vršenje poslova državnog tužilaštva, izjednačeni sa rukovodiocem državnog tužilaštva, a hijerarhija u državnom tužilaštvu je ispoštovana u institucionalnom odnosu između državnih tužilaštava i u pogledu postupka davanja obaveznih i pojedinačnih uputstava za rad u državnom tužilaštvu i u pogledu iniciranja postupka za utvrđivanje odgovornosti državnih tužilaca.

U skladu sa navedenim prelaznim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu, predviđeno da će se postupci izbora rukovodilaca državnih tužilaštava sprovesti u roku od tri mjeseca, odnosno postupci izbora državnih tužilaca u svim državnim tužilaštvima u roku od šest mjeseci od dana obrazovanja novog Tužilačkog savjeta, u skladu sa ovim zakonom i, na taj način, državni tužioci i rukovodioci državnih tužilaštava uvesti u pravosudni sistem kao nosioci tužilačke funkcije, u skladu sa Amandmanima na Ustav iz jula 2013. godine.

Na osnovu navedenog, Vlada predlaže da Ustavni sud ne prihvati Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 135i stav 2 Zakona o Državnom tužilaštvu.

DOSTAVLJENO:

- Desanka Lopičić, predsjednik
Ustavnog suda Crne Gore
- Komisija za pol.sis.unut.i vanj.pol.

ZAMJENIK GENERALNOG
SEKRETARA

Lilijana Radonjić



Lilijana Radonjić